

Jaarstukken 2020

13-07-2021

13. Coronacrisis / economische recessie

Nadere omschrijving risico:

Sinds februari 2020 is de wereld in de greep van de coronapandemie. Dit is dus ook een risico die niet mag ontbreken in deze paragraaf. We hebben het risico opgenomen onder de niet te kwantificeren risico's om meerdere redenen. Ten eerste is het nog onduidelijk hoe lang de pandemie zal voortduren en vervolgens is het onbekend met welk tempo het maatschappelijke en financiële herstel zal ontwikkelen.

Daarnaast is het slechts grofmazig en indicatief aan te geven welke financiële effecten de coronacrisis met zich meebrengt. Veel maatregelen worden al meegenomen bij de uitvoering van de reguliere taken. Een niet te kwantificeren deel wordt opgevangen binnen de bestaande capaciteit en reeds bestaande budgetten.

De coronacrisis raakt iedereen en daardoor zijn de effecten zo omvangrijk dat ze niet limitatief te benoemen zijn. De coronacrisis brengt ook kansen. Zo heeft het thuiswerken en digitaal vergaderen een vlucht genomen en biedt ook kansen voor de toekomst. Vooralsnog gaat alle aandacht voorlopig nog uit naar ondersteunende maatregelen.

Beheersmaatregelen:

Door het invoeren van het crisioverleg, eerst dagelijks en later wekelijks, wordt geanticipeerd op alle ontwikkelingen die corona met zich meebrengt. Belangrijk daarbij is de communicatie. Niet alleen naar de burgers en ondernemers maar ook naar de raad en organisatie. Middels nieuwsbrieven worden raad en medewerkers geïnformeerd.

Er zijn tal van maatregelen genomen om de coronacrisis draagbaar te maken/houden. Niet alleen op financieel gebied maar juist ook op maatschappelijk gebied. Wanneer nodig zijn hier extra budgetten en capaciteit voor vrijgemaakt. Zolang de coronacrisis blijft aanhouden zullen we op deze wijze doorgaan. Ondertussen zijn we ook al aan het nadenken welke maatregelen we kunnen inzetten na de coronacrisis. Het is de verwachting dat er nog steeds hulp vanuit de overheid nodig is om de economie snel weer op gang te helpen.

In twee tussentijdse rapportages en in deze jaarstukken hebben wij zo goed als mogelijk alle maatregelen en acties per programma gepresenteerd en inzichtelijk gemaakt welke kosten (en opbrengsten) hier mee gemoeid waren.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen betreft de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Ook hierbij is net als bij de risico's, onderscheid te maken in incidenteel en structureel weerstandsvermogen.

Incidentele weerstandsvermogen

- Algemene reserve;
- Risicoreserve;
- Reserve Grondzaken;
- Voorziening Grondzaken;
- Begrotings- / rekeningresultaat.

Algemene reserve

Voor de berekening van het weerstandsvermogen hebben we de stand van de Algemene reserve op 1 januari 2020 aangepast met de onttrekkingen/dotaties waarvan we weten dat die in 2020 hebben plaatsgevonden.

Risicoreserve

De gemeente Diemen heeft een deel van de Algemene Reserve, € 5 miljoen, apart gezet voor het opvangen van incidentele risico's.

Reserve en Voorziening Grondzaken

Bij vaststelling van de Jaarrekening 2016 zijn de Reserve en Voorziening Grondzaken geïntroduceerd. Met de Reserve worden de opbrengsten en afwaardering van gronden verrekend. Ook wordt de Reserve Grondzaken in eerste instantie gebruikt om de Voorziening Grondzaken op peil te brengen. In de voorziening wordt het verwachte tekort van grondexploitaties gestort.

Begrotings- / rekeningresultaat

Bij de berekening van het weerstandsvermogen wordt het verwachte begrotingssaldo danwel het werkelijke rekeningsaldo meegenomen.

Structureel weerstandsvermogen

- Onbenutte belasting capaciteit (OZB, precario);
- Stelpost onvoorzien.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die nog mogelijk is voor een tariefsverhoging OZB alvorens men toe kan treden als artikel 12 gemeenten. Men wordt artikel 12 gemeente wanneer een gemeente de eigen financiële huishouding niet meer rond krijgt en een beroep moet doen op extra gelden. Een gemeente wordt als het ware onder curatele gesteld.

Op basis van het landelijke gemiddelde OZB-percentages van de WOZ-waarde is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 van de Financiële verhoudingswet voor het jaar 2020 vastgesteld op 0,1853%.

Onbenutte belastingcapaciteit	WOZ-waarde 2020	Tarief Diemen 2020	Tarief Art. 12	Verschil tarieven	Onbenut
Woningen - eigenaren	3.994.165	0,0836%	0,1853%	0,1017%	4.062
Niet-woningen - eigenaar	605.786	0,2581%	0,1853%	-0,0728%	-441
Niet-woningen - gebruiker	605.786	0,2452%	0,1853%	-0,0599%	-363
Totaal onbenutte belastingcapaciteit					3.258

Stelpost onvoorzien

Het budget voor onvoorzien is gebaseerd op het aantal inwoners. Per saldo houden we in de begroting rekening met € 51.000. Deze stelpost is structureel in de begroting opgenomen en dient ter dekking van onvoorziene uitgaven.

Berekening weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen		
Weerstandsvermogen incidenteel	31-12-2019	31-12-2020
Algemene reserve, algemene dekkingsmiddelen	13.761	12.595
Risicoreserve	4.615	4.615
Reserve grondzaken	288	186
Verwacht resultaat	-	329
Bestemmingsvoorstellen	-	-272
Totaal Weerstandsvermogen incidenteel	19.264	18.747
Weerstandsvermogen structureel	31-12-2019	31-12-2020
Onbenutte belastingcapaciteit	3.327	3.258
Stelpost onvoorzien	-	-
Totaal Weerstandsvermogen Structureel	3.327	3.258

Ratio weerstandsvermogen

Bij de ratio weerstandsvermogen worden de geïnventariseerde risico's afgezet tegen het aanwezige weerstandsvermogen. In onderstaande tabel de gewogen risico's.

Risicoprofiel rekening 2020				
Volg.	Risico-omschrijving	Verwacht (maximaal) risicobedrag	Kans-percentage	Gewogen risico-bedrag
Incidentele risico's				
1.	Holland Park	1.960	30%	588
2.	Claim Rijkswaterstaat grond A1 (vervallen)	750	0%	-
3.	Plantage de Sniep	355	50%	178
Totaal risicoprofiel Incidenteel		3.065		766
Structurele risico's				
4.	Gebundelde Uitkering Pw, IOAW, IOAZ en Bbz - Voorheen BUIG	600	70%	420
5.	Sociaal domein (transitietrajecten)	500	50%	250
6.	Extra bijdrage kosten jeugdzorg	400	70%	280
7.	Leerlingengroei Diemen	250	70%	175
8.	Sociale werkvoorziening (bijdrage Pantar)	200	70%	140
9.	Abonnementstarief Wmo	100	50%	50
Totaal risicoprofiel Structureel		2.050		1.315
Niet te kwantificeren risico's				
10.	Fiscale wijzigingen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
11.	Marktontwikkeling aanbestedingen investeringen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
12.	Herijking verdeling algemene uitkering in 2021	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
13.	Coronacrisis / economische recessie	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Berekening weerstandsratio

De weerstandsratio wordt berekend voor de incidentele en structurele risico's. Aan de hand van de eerder genoemde waarderingstabel wordt bepaald hoe Diemen er voor staat.